

Upplysningar som ska lämnas till allmänheten

Alla verksamheter som omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor ska lämna följande upplysningar.

1. Verksamhetsutövarens namn eller firmanamn samt fullständig adress till den berörda verksamheten.

Besöksadress:

Östad Bergtäkt AB

Org. nummer: 559030-4324

Brobackavägen 129

441 91 Alingsås

2. En upplysning att verksamheten omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Östad Bergtäkt berörs av Seveso-lagstiftningen i samband med sprängningar och hantering av sprängmedel vid losshållning av bergmaterial. De farliga ämnen som identifieras i samband med Seveso-lagstiftningen utgörs av sprängämnen. För att genomföra sprängningarna samarbetar bolaget med en sprängfirma.

3. En enkel redogörelse för aktiviteterna vid verksamheten.

Östad stiftelse har sedan 50-talets början ägnat sig åt grusexploatering vid Österäng i Brobacka. Sedan 1995 kompletterades grusproduktionen med brytning av berg. Exploateringen sker idag i enlighet med ett av Länsstyrelsen beslutat täktillstånd. Från den 1 januari 2016 har tillståndet och all verksamhet överförts från Östads stiftelse till Östad Bergtäkt AB som är ett av stiftelsen helägt dotterbolag.

Nuvarande täktillstånd erhöles 2007 (dnr. 551–47172–2006) och sträcker sig till och med 2032 och ger verksamheten rätt att losshålla, krossa och sortera 7,15 miljoner ton berg och 600,000 ton grus. Verksamheten innefattar avbaning, borrhning, sprängning, skutknackning, krossning, sortering samt uttransport av material. Tåktens främsta kunder är asfaltsindustri, betongindustri samt diverse bygg- och anläggningsprojekt.

4. Trivialnamnen eller, när det gäller farliga ämnen som omfattas av del 1 i bilaga 1, de generiska benämningarna eller faroklassificeringarna för de relevanta farliga ämnen som förekommer vid verksamheten och som kan orsaka en allvarlig kemikalieolycka, med uppgifter om deras viktigaste farliga egenskaper i enkla ordalag.

Östad Bergtäkt AB - Tabell över kemikalier kopplade till sprängning. Tabellen är baserad på MSB:s vägledning för säkerhetsrapport, publ.nr MSB915-november 2015, tabell 1, sid 21.

Namn på farligt ämne	Cistern-nummer	Kvantitet (ton ca)	Sevesoförordningen bilaga Del 1 - Särskilda farokategorier av farliga ämnen eller. Del 2 - Namngivna farliga ämnen	Enligt CLP-förordningen (EG) nr 1272/2008		
				Faroklass	Farokategori	Faroangivelse
Centra Gold System (flytande)	-	100 ton/år (max 20-30 ton per tillfälle)	Del 1, lägre kravnivåan (10/50)	Explosivt, Fara för massexplosion	Expl 1	H201
				Kan intensifiera damm. Oxiderande	Ox. Sol. 3	H272
				Orsakar allvarlig ögonirritation	Eye Irrit. 2	H319
				Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer	Aquatic Chronic 3	H412
Eurodyn 3000 (fast)	-	2 ton per år (små momentana mängder)	Del 1, lägre kravnivåan (10/50)	Explosivt, Fara för massexplosion	Expl 1	H201
				Skadlig vid inandning	Acute Tox. 1	H330
				Kan intensifiera damm. Oxiderande	Ox. Sol. 3	H272
				Skadlig vid förtäring	Acute Tox. 4	H302
				Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering	Stot RE 2	H373
				Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer	Aquatic Chronic 3	H412

5. Allmän information om hur den berörda allmänheten kommer att varnas tillsammans med adekvat information om hur man lämpligen bör agera om en allvarlig kemikalieolycka inträffar eller vägledning om var sådan information finns att tillgå i elektronisk form.

Seveso-olycka innebär att en allvarlig kemikalieolycka inträffar, alltså en olycka kopplad till sprängmedel vid Östad Bergtäkt.

Sprängfirma

Vid upphandling av sprängfirma ställde Östad som krav att sprängaren skall vara en auktoriserad bergsprängare och på så sätt erhålla en trygghet att firman utför ett säkert och kvalitetsmässigt bra jobb.

Nedan beskrivs åtgärder som har vidtagits i syfte att förebygga allvarliga olyckor:

- Östad och aktuell sprängfirma har tillsammans gått igenom och tillämpar den information som finns i SBMI:s manual från 2015: "Råd inför sprängning"
- Tydliga rutiner vid sprängning har utarbetats mellan Östad och sprängfirma.
- Sprängfirma har redovisat vilka kemikalier som används vid sprängning vilka risker som finns med dessa.
- Sprängämnen förvaras aldrig i tåkten utan anländer just innan sprängning.
- Laddning av borrhål samt detonering av sprängsalvor utförs av en auktoriserad bergsprängare.
- Sanerings- och olycksfallsberedskap för petroleumprodukter finns i arbetsplatsens verkstadsbyggnad.

Personal och övriga underentreprenörer

- Brandskyddsutbildning minst 1 gång vart 3e år.
- Brandsläckare skall finnas i kontorsbyggnad, maskinhall och i varje maskin. Dessa får inte vara blockerade.
- Berörda underentreprenörer skall kontinuerligt delges vilka rutiner som bolaget arbetar med samt vad som gäller vid en potentiell olycka.
- En förteckning över giltiga telefonnummer skall finnas uppsatt fullt synligt i kontorsbyggnaden och i verkstadslokal
- Platschef ansvarar för att Absol (till kemikaliesanering) finns vid förvaringsplatser för kemikalier.
- All personal ska ha kunskap om:
 - allmänt om förebyggande brandskydd
 - hantering av brandfarliga varor. (Bensin, gas)
 - handeldsläckares placering och användning
- Personal eller berörda underentreprenörer ska alltid vända sig till ansvarig platschef eller direkt till sprängarbas vid säkerhetsfrågor. Exempelvis vid avtäckning av berg där risk finns att äldre sprängämnen finns.
- Säkerheten skall alltid sättas i första hand vid arbete i närhet till sprängämnen!

Aagerande vid Seveso-olycka

Seveso-olycka innebär att en allvarlig kemikalieolycka inträffar, alltså en olycka kopplad till sprängmedel vid Östad Bergtäkt. Vid en olycka kopplat till sprängning finns enligt aktuell sprängfirma mycket små möjligheter att de kemikalier som används skulle kunna läcka ut och skada tredje man.

Vid Seveso-olycka ska anställda och berörda underentreprenörer:

- Genast sätta sig i säkerhet.
- Meddela ansvarig platschef eller sprängarbas sin status och om eventuella skador. Om inte platschef finns på plats eller inte går att nå åligger det var och en att göra den omedelbara bedömningen om räddningstjänst och ambulans behöver kontaktas.

Vid Seveso-olycka ska ansvarig platschef:

- Platschef eller stf. platschef bedömer om räddningstjänsten och/eller Alingsås miljöskyddskontor ska kontaktas.
- Meddela VD
- Vid risk för skada eller om skada skett avseende yttre miljö skall Alingsås kommuns miljöskyddskontor meddelas omgående skriftligen (epost eller brev)
- Säkerställa att närboende inte skadats eller på annat sätt påverkats av olyckan.
- Vid Sevesorelaterade olyckor och tillbud skall också rapport lämnas till Länsstyrelsen som bolagets tillsynsmyndighet. Rapporteringen till Länsstyrelsen skall ske av bolagets VD.

Konsekvenser och förutsättningar för att begränsa följderna av en Seveso-olycka:

- En oavsiktlig kraftig explosion kan leda till stora personskador både i tåktens närhet och på större avstånd. Risken bedöms som mycket liten och kan inträffa då blandning av kemikalierna sker i sprängröret. Rapportering ska ske enligt de punkter som fastställts tidigare i detta avsnitt beroende på befattningen på berörd person.
- Risken för ett läckage av sprängmedel under transport beräknas som mycket liten. Skulle ändå så ske kan det leda till negativa följder på mark och närliggande vattendrag. Främst på grund av sprängmedlens höga kväveinnehåll. Utsläppen skulle kunna skada vattenlevande organismer samt orsaka övergödning.
- Räddningsarbetet skall ledas av en räddningsledare som ska samarbeta med personal och berörda underentreprenörer. Det ska utredas huruvida det finns risker för ytterligare explosioner. Vidare skall anläggningen snabbt spärras av och ett sökarbete efter skadade personer ska inledas.
- Om en kemikalieolycka inträffar och olyckan bedöms vara så pass allvarlig att närboende kommer att påverkas kommer räddningstjänsten att gå ut med så kallat VMA (Viktigt meddelande till allmänheten). Skulle detta inträffa skall drabbade gå inomhus, stänga fönster, dörrar och ventilation samt lyssna på radio för att få mer information. Även ett sms kan gå ut de mobiltelefoner som finns registrerade i närområdet. Skulle giftig gas eller rök spridas skall människor i närheten söka sig bort från olyckan och tänka på vindens riktning från olyckan.
- Om en sprängning skulle orsaka stenkast, vilket i sig inte är kopplat till en kemikalieolycka, förebyggs riskerna med detta genom att information och upplysning sker till närboende innan sprängning. Skulle en olycka med stenkast ändå inträffa skall rapportering ske enligt punkter om Seveso-olycka som nämns ovan i detta dokument.

Ovanstående information under punkt 5 finns att tillgå i elektronisk form via kontaktuppgifterna under punkt 7 nedan.

6. Datum för senaste tillsynsbesök eller hänvisning till var sådan information finns att tillgå i elektronisk form, samt upplysningar om var det går att på begäran få mer ingående uppgifter om tillsynen eller den berörda tillsynsplanen.

Senaste tillsynsbesöket av Miljöskyddskontoret ägde rum den 21 juni 2018. Inspektionsrapporter från detta och tidigare tillsynsbesök finns att tillgå antingen via Östad Bergtäkt eller via Alingsås kommun, Miljökontoret.

7. Uppgifter om var det går att få ytterligare information.

Kontaktuppgifter Östad Bergtäkt AB

VD
Thore Alströmer
0322-71052 / 0727-143464
thore.alstromer@ostadssateri.se

Platschef
Sven-Erik Lindberg
0322-72050